

Handläggare
Malin Eriksson
Telefon: 08-508 25 402**Till**
Socialnämnden

”Ut ur skuldfällan” (SOU 2013:72)

Svar på remiss SOU 2013:72

(1 bilaga)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
FörvaltningschefFredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Regeringen beslutade i april 2012 att tillkalla en särskild utredning med uppdrag att föreslå åtgärder som förbättrar möjligheterna för dem som har rätt till skuldsanering att också få det. Utredningen överlämnade betänkandet ”Ut ur skuldfällan” (SOU:2013:72).

Utredningen ser behov av att förbättra kunskapen om skuldsanering och föreslår en utökad information till de som kan tänkas omfattas av skuldsanering och utbildning för inblandade aktörer.

Utredningen lämnar tolv olika förslag för att förbättra kunskapen om skuldsanering, göra det lättare att ansöka om skuldsanering samt att underlätta för tiden efter att skuldsanering beviljats.

Utöver detta beskriver utredningen att det finns ett behov av ett större stöd från kommunernas budget- och skuldrådgivare i hela skuldsaneringsprocessen.

Förvaltningen stödjer de föreslag till åtgärder som lyfts fram i utredningen. Förslagen innebär att personer i större utsträckning kommer i fråga för skuldsanering och även ges bättre möjligheter under skuldsaneringsförfarandet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har för beredning överlämnat ”Ut ur skuldfällan” (SOU 2013:72) till socialnämnden. Remisstiden går ut den 31 december 2013.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Remissen

Skuldsaneringslagen ger svårt skuldsatta privatpersoner en möjlighet till att helt eller delvis befrias från ansvar för betalningen av sina skulder. Förutsättningen för att beviljas skuldsanering är att man inte kan betala sina skulder inom en överskådlig framtid. Skuldsaneringslagen har vid flera tillfällen förändrats, senast 2011.

I april 2012 beslutade regeringen om en utredning med syftet att föreslå åtgärder som förbättrar möjligheterna för dem som har rätt till skuldsanering att också få det. I uppdraget ingick att föreslå författningsändringar och eventuella andra åtgärder.

Utredningens uppdrag bestod i tre huvudsakliga delar. Frågan om hur det är möjligt att få fler evighetsgäldenärer att ansöka och klara av en skuldsanering skulle utredas. Dessutom skulle kravet på kvalificerad insolvens och betalningsplanens längd övervägas särskilt.

Förslag till förändringar

Information och utbildning

Utredningen föreslår att en internetportal ska utformas med information om skuldsanering för gäldenärer, borgenärer och andra aktörer som kommer i kontakt med skuldsatta.

Kronofogdemyndigheten får ansvar att lämna information om skuldsanering till personer som under en lång tid varit föremål för utmätning.

Kronofogdemyndigheten och Konsumentverket ges i uppdrag att utbilda och informera inblandade aktörer om skuldsanering.

Ansökan och utredningen

Det bör införas en möjlighet att ansöka om skuldsanering via en webbansökan.

Det ska även bli lättare att ansöka genom att gäldenärens ansvar att redovisa samtliga skulder minskas. Istället utökas borgenärernas ansvar när ett inledande beslut om skuldsanering tagits att redovisa skulderna. I samband med detta utökas även Kronofogdemyndighetens ansvar att kontrollera gäldenärens uppgifter.

Betalningen

För att få ett effektivare skuldsaneringsförfarande föreslås att gäldenären ska påbörja sina betalningar redan vid inledandebeslutet.

Det föreslås att betalningsplanens längd inte ska kortas generellt, vilken normalt är fem år, däremot föreslås vid behov en större flexibilitet i betalningsplanens längd. Utredningen föreslår att det införs två betalningsfria månader per år för att underlätta i pressade situationer när en person exempelvis missat en betalning.

För närvarande sköter gäldenären själv sina betalningar till de olika borgenärerna vilket kan medföra svårigheter för personerna att få en översikt. Detta ska istället ersättas med en betalningsförmedling dit personen gör sin betalning och betalningsförmedlingen fördelar sedan till borgenärerna.

Kvalificerad insolvens

Vid prövning om en person ska beviljas skuldsanering görs en bedömning av den tid det skulle ta för personen att betala tillbaka sina skulder. Utredningen anser att det är nödvändigt med lagstiftande åtgärder för att kunna frångå den nu etablerade 15-årsprognosen och åstadkomma en mer nyanserad rättstillämpning.

En andra chans

Utredning föreslår att det ska ges utökade möjligheter att under vissa förutsättningar beviljas skuldsanering på nytt.

Budget- och skuldrådgivningens roll

Enligt skuldsaneringslagen är kommunerna skyldiga att inom ramen för socialtjänsten eller på annat sätt lämna råd och anvisningar i budget- och skuldfrågor till skuldsatta personer. Det anges särskilt att skyldigheten gäller även under skuldsaneringsförfarandet och under löptiden för en betalningsplan.

Utredningen föreslår fyra åtgärder. Idag är det i flera kommuner långa väntetider för att få hjälp av en budget- och skuldrådgivare. Utredningen föreslår att kommunerna blir tvungna att prioritera arbetet och därmed minska kötider eftersom rådgivningsverksamheten inte ska fördröja ansökan om skuldsanering. Utredningen poängterar vikten av att rådgivarna själva inte avgöra vilka som uppfyller förutsättningarna för skuldsaneringen utan att det ansvaret är Kronofogdemyndighetens. Ytterligare förslag på åtgärd är att alla gäldenärer som får ett inledande beslut också ges tillgång till en budget- och skuldrådgivare.

Tillsynen över budget- och skuldrådgivningen utövas av Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Utredningen föreslår att IVO planerar för en tillsyn under 2014.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i samtliga av utredningens förslag till åtgärder för att underlätta överskuldsatta personer att beviljas skuldsanering och få bättre stöd under skuldsaneringsförfarandet. Utökad utbildning och möjlighet till en samlad information genom en internetportal ger en bättre kunskap bland inblandade aktörer.

Betalningsförmedling, flexibilitet i betalningsplanen samt betalningsfria månader ger en bättre förutsättning för personer med skuldsanering att genomföra hela skuldsaneringen.

Även budget- och skuldrådgivarnas roll är viktigt i skuldsaneringsförfarandet för att hjälpa personer att ansöka samt för att ge stöd så att personer inte avbryter processen.